

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
Радою ВГО “Федерація
парашутного спорту України”
Протокол № 19/08/02
від 05 серпня 2019 р.
Президент ФПСУ

О. Шаповалов

ПОЛОЖЕННЯ ПРО УКРАЇНСЬКЕ ПОСВІДЧЕННЯ ПАРАШУТИСТА

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Українське Посвідчення парашутиста (в подальшому **“Сертифікат”**) впроваджується з метою:
 - 1.1.1. приведення внутрішніх правил та положень Всеукраїнської громадської організації **“Федерація парашутного спорту України”** (ФПСУ) у відповідність до правил та рекомендацій Міжнародної авіаційної федерації (FAI);
 - 1.1.2. визначення рівня спроможності парашутиста у специфічних видах парашутної діяльності;
 - 1.1.3. надання парашутистам правових можливостей виконувати стрибки з парашутом в різних організаціях і відомствах України;
 - 1.1.4. впровадження статистичного обліку осіб, які займаються парашутними видами спорту в Україні.
- 1.2. **“Сертифікат”** є іменним документом, що засвідчує ступінь готовності парашутиста до специфічних видів аматорської парашутної діяльності і надає підстави виконувати стрибки з парашутом у відповідності з досягнутим рівнем підготовки в організаціях та відомствах України, що визнають Статут ФПСУ і дане Положення.
- 1.3. **“Сертифікат”** має силу (дійсне) на території України.
- 1.4. Підставами для видачі **“Сертифіката”** є:
 - 1.4.1. Заява-анкета встановленого зразка;
 - 1.4.2. протокол змагань (виписка з протоколу змагань, засвідчена головним суддею, старшим суддею вправи і головним секретарем), або протокол офіційних залікових стрибків, про виконання атестаційних вимог при спеціальному тестуванні;
 - 1.4.3. екзаменаційний лист.
- 1.5. Екзамен (тести) проводиться письмово і вважається складеним успішно, якщо парашутист правильно відповів принаймні на 80% питань. Відповіді на питання мають зберігатись в авіаційній організації в особовій справі парашутиста і за першою вимогою надсилаються до Центральної парашутної атестаційної комісії (ЦПАК).
 - 1.5.1.1. Приймає екзамени і оформлює Заяву-анкету для отримання **“Сертифіката”** уповноважена Радою ФПСУ особа з числа штатних/позаштатних фахівців парашутної підготовки, або суддів з парашутного спорту, котра несе персональну відповідальність за достовірність наведених даних.
- 1.6. **“Сертифікат”** видається ВГО **“Федерація парашутного спорту України”** за поданням спортивної організації (або місцевим осередком ВГО **“ФПС України”**, котрий одержав відповідне повноваження від ФПСУ), після пред’явлення до ЦПАК обумовлених документів.
 - 1.6.1. В окремих випадках парашутист може особисто звернутись до Ради ФПСУ з проханням видати **“Сертифікат”**, надавши всі необхідні документи згідно з п. 1.4.
 - 1.6.2. У разі необхідності ЦПАК має право вимагати оригінали документів, які засвідчують виконання парашутистом атестаційних вимог.
- 1.7. Для проведення необхідних заходів з реєстрації та атестації парашутистів на території України створюються постійно діючі Центральна парашутна атестаційна комісія (ЦПАК) і Територіальні парашутні атестаційні комісії (ТПАК), склад яких затверджується Радою ФПСУ.
 - 1.7.1. Діяльність Центральної і Територіальних парашутних атестаційних комісій здійснюється на громадських засадах. До роботи у складі комісій залучаються найбільш досвідчені експерти з числа штатних й позаштатних фахівців парашутної підготовки, спортивної громадськості незалежно від відомчої приналежності.

- 1.7.2. Рада ФПСУ може передати частину повноважень ЦПАК стосовно атестації парашутистів класів “А” та “В” відокремленим підрозділам (місцевим осередкам) ФПСУ, які повинні бути зареєстровані за місцем знаходження відповідно до чинного Закону України “Про громадські об’єднання” і які подали клопотання до Ради ФПСУ про затвердження складу своєї Територіальної парашутної атестаційної комісії.
- 1.8. Атестаційні нормативи мають бути виконані на змаганнях відповідного рангу, або при спеціальному тестуванні.
- 1.9. “Сертифікат” парашутиста класів “С” та “D” видаються тільки ЦПАК на підставі протоколів змагань, або протоколів атестаційних груп ФПСУ при спеціальному тестуванні.
- 1.10. “Сертифікат” повинен перебувати у парашутиста на місці виконання стрибків з парашутом і пред’являється за першою вимогою службових осіб, відповідальних за безпеку проведення стрибків з парашутом, членам головної суддівської колегії змагань, членам Ради ФПСУ, а також членам експертної комісії ФПСУ.
- 1.11. “Сертифікат” може бути вилучений у парашутиста керівником спортивної організації, головним суддею змагань, представником ФПСУ у випадку дискваліфікації спортсмена, грубого порушення правил змагань, вимог безпеки виконання стрибків з парашутом, що призвело, або могло призвести до травматизму (нещасного випадку) як самого парашутиста, так і оточуючих.
- 1.12. У всіх випадках вилучення “Сертифіката” службова особа, котра вилучила “Сертифікат”, повинна у триденний термін письмово повідомити Раду ФПСУ про мотиви вилучення і надіслати вилучений “Сертифікат” на адресу ФПСУ.
- 1.13. В разі непогодження із діями службової особи, яка вилучила “Сертифікат”, парашутист може звернутись з апеляцією до Ради ФПСУ.
- 1.14. Строк дискваліфікації та порядок повторної видачі “Сертифіката” у кожному окремому випадку визначається рішенням Ради ФПСУ.
- 1.15. “Сертифікат” є внутрішнім документом ФПСУ і зберігає свою дію тільки на час перебування парашутиста членом Всеукраїнської громадської організації “Федерація парашутного спорту України”.

2. Атестаційні вимоги

- 2.1. **КЛАС “А” - парашутист початкового рівня**
 - 2.1.1. **Він повинен:**
 - 2.1.1.1. знати основи теорії виконання стрибків з парашутом;
 - 2.1.1.2. знати матеріальну частину парашутів, з якими здійснює стрибки, та вміти самостійно укладати основний парашут під контролем інструктора-парашутиста;
 - 2.1.1.3. виконати не менше **25** стрибків з парашутом з контрольованим вільним падінням, набрати не менше 5 хв. вільного падіння;
 - 2.1.1.4. скласти екзамен (тести) з матеріальної частини парашутів, діям парашутиста у повітрі і в особливих випадках, а також з початкових теоретичних основ виконання стрибків з парашутом.
 - 2.1.2. Парашутисту класу “А” дозволяється виконувати стрибки з парашутом тільки під безпосереднім контролем інструктора-парашутиста.
 - 2.1.3. Після проходження додаткової спеціальної підготовки парашутистам класу “А” дозволяється:
 - 2.1.3.1. Виконувати стрибки за програмою парашутної групової акробатики у складі групи до 4-х осіб за наявності не менше 2-х парашутистів з “Сертифікатами” класу “С” / “D” з парашутної групової акробатики, а також виконувати стрибки на воду.

- 2.1.3.2. Виконувати стрибки за програмою фріфлай під контролем інструктора-парашутиста (тренера-парашутиста);
- 2.2. **КЛАС “В” – навчений парашутист.**
- 2.2.1. ***Він повинен:***
- 2.2.1.1. володіти “Сертифікатом” парашутиста класу “А”;
- 2.2.1.2. пройти під контролем інструктора-парашутиста (тренера-парашутиста) курс теоретичного та практичного навчання основам стрибків на точність приземлення;
- 2.2.1.3. знати матеріальну частину парашутів, з якими здійснює стрибки, та вміти самостійно укласти основний парашут;
- 2.2.1.4. виконати не менше 50 стрибків з парашутом, набрати не менше 20 хв. вільного падіння;
- 2.2.1.5. скласти екзамен зі знання матеріальної частини парашутів, заходів безпеки та дій парашутиста в особливих випадках, теоретичних основ розрахунку стрибків з парашутом;
- 2.2.1.6. **показати:**
- 2.2.1.6.1. ***у стрибках на точність приземлення*** – результат **кожного** з 2-х поспіль залікових стрибків не більше **20,0** метрів від центру кола.
- 2.2.1.6.2. ***у стрибках із затримкою розкриття парашута*** - виконати протягом 30-секундного вільного падіння дві спіралі (“вісімку”) не більше, ніж за **10,0** сек.
- 2.2.2. Після проходження додаткової спеціальної підготовки парашутистам класу “В” дозволяється виконувати:
- 2.2.2.1. стрибки за програмою парашутної групової акробатики у складі груп до 4-х осіб включно під контролем інструктора-парашутиста (тренера-парашутиста), в групах до 16-ти осіб за наявності не менше 50%, та в групах до 32-х осіб, за наявності не менше 75% парашутистів з “Сертифікатами” класу “С” і “D” з парашутної групової акробатики;
- 2.2.2.2. за умови наявності не менше, ніж 100 стрибків з парашутом, й виконання нормативних вимог “Сертифіката” класу “С” з класичного парашутизму зі стрибків з парашутом на точність приземлення – стрибки за програмою навчання елементам парашутної купольної акробатики під безпосереднім керівництвом кваліфікованого інструктора-парашутиста (тренера-парашутиста), котрий володіє “Сертифікатом” парашутиста не нижче, ніж клас “С” з парашутної купольної акробатики;
- 2.2.2.3. за умови наявності не менше, ніж 200 стрибків з парашутом, стрибки в аеродинамічних комбінезонах за програмою змагань з льотних якостей під безпосереднім керівництвом кваліфікованого інструктора-парашутиста (тренера парашутиста), котрий володіє “Сертифікатом” парашутиста не нижче, ніж клас “С” зі стрибків в аеродинамічних комбінезонах
- 2.3. **КЛАС “С”- кваліфікований парашутист**
- 2.3.1. ***Він повинен:***
- 2.3.1.1. володіти “Сертифікатом” парашутиста класу “В”;
- 2.3.1.2. знати теорію виконання стрибків з обраного ним різновиду парашутного спорту;
- 2.3.1.3. виконати не менше **200** стрибків з парашутом у стані контрольованого вільного падіння;
- 2.3.1.4. набрати не менше **60** хв. контрольованого вільного падіння;

- 2.3.1.5. скласти екзамен (тести) зі знання матеріальної частини парашутів, дій парашутиста в умовах виконання стрибків на майданчики обмеженого розміру і в особливих випадках.
- 2.3.2. **Для здобуття “Сертифіката” класу “С” показати в обраній дисципліні парашутного спорту:**
- 2.3.2.1. **в класичному парашутизмі:**
- 2.3.2.1.1. *у стрибках на точність приземлення* - середній результат 3-х поспіль залікових стрибків не більше **2,0** м. від центру кола;
- 2.3.2.2. *в індивідуальних акробатичних стрибках* - середній результат 2-х поспіль залікових стрибків із виконанням стандартних серій маневрів у стані контрольованого вільного падіння **14,0** сек. з урахуванням штрафів за техніку виконання;
- 2.3.2.3. **у парашутній груповій акробатиці:**
- 2.3.2.3.1. середній результат 2-х поспіль залікових стрибків групи з 4-х осіб не менше, ніж **5,0** формацій, повітряному оператору провести зйомку залікових стрибків;
- 2.3.2.3.2. *у стрибках на точність приземлення:*
- 2.3.2.3.2.1. середній результат 3-х поспіль залікових стрибків не більше, ніж **2,0** м. від центру кола з парашутами, що призначені для стрибків на точність приземлення;
- 2.3.2.3.2.2. в кожному з 3-х поспіль залікових стрибків не більше **20,0** м. від центру кола зі швидкісними парашутами;
- 2.3.2.4. **у парашутній купольній акробатиці:**
- 2.3.2.4.1. у 2-х поспіль стрибках побудувати формацію з 4-х куполів не більш, ніж за **120,0** сек. від моменту відокремлення першого парашутиста від літального апарату;
- 2.3.2.4.2. *у стрибках на точність приземлення* – відповідно до вимог п. 2.3.2.2.2.
- 2.3.2.5. **у фріфлаї:**
- 2.3.2.6. принаймні в одному з 2-х залікових стрибків у стані контрольованого вільного падіння продемонструвати вміння виконувати всі нижче вказані елементи у зазначеній послідовності з експертною оцінкою за кожен елемент не нижче, ніж 3,5 бали:
- 2.3.2.6.1.1. контрольоване відокремлення від літака у положенні “сидячи”;
- 2.3.2.6.1.2. стабільне падіння в положенні “стоячи”;
- 2.3.2.6.1.3. контрольовану спіраль на 360° у положенні “стоячи” (праву або ліву);
- 2.3.2.6.1.4. контрольовану спіраль з положення “сидячи” (праву або ліву);
- 2.3.2.6.1.5. контрольоване сальто з положення “сидячи” (передне або задне);
- 2.3.2.6.1.6. контрольовану бочку з положення “сидячи” (праву або ліву);
- 2.3.2.6.1.7. “розбіжку” з візуальним контролем за місцем знаходження партнера (оператора).
- 2.3.2.6.2. *у стрибках на точність приземлення* відповідно до вимог п. 2.3.2.2.2.
- 2.3.2.7. **у стрибках в аеродинамічних комбінезонах:**
- 2.3.2.7.1. за програмою змагань з льотних якостей показати результат:
- 2.3.2.7.1.1. у завданні кращого планерування (завдання на відстань) результат не менше ніж 2,000 кілометрів;
- 2.3.2.7.1.2. у завданні найменшого лобового спротиву (завдання на швидкість) результат не менше ніж 150,0 км/год.
- 2.3.2.7.2. у стрибках на точність приземлення відповідно до вимог п. 2.3.2.2.2.
- 2.3.3. Парашутисту класу “С” **дозволено:**

- 2.3.3.1. укладання свого основного парашута під особисту відповідальність,
- 2.3.3.2. виконання наступних видів стрибків з парашутом у контрольованих умовах без безпосереднього нагляду інструктора:
 - 2.3.3.2.1. індивідуальні стрибки;
 - 2.3.3.2.2. стрибки за вправами парашутної групової акробатики;
 - 2.3.3.2.3. стрибки за вправами фріфлаю у складі груп до 4-х осіб включно, а в групах від 5-ти осіб, за наявності не менше 2-х парашутистів з “Сертифікатами” класу “D” з фріфлаю;
- 2.3.4. Після проходження додаткової спеціальної підготовки та тестування з теоретичних основ, в обраному виді парашутного спорту, з “Сертифікатом” класу “C” **можуть бути дозволені**:
 - 2.3.4.1. стрибки з парашутом при проведенні показових виступів на авіаційних святах, авіашоу, в тому числі на майданчики обмеженого розміру в населених пунктах;
 - 2.3.4.2. стрибки для виконання відео та фотозйомок;
 - 2.3.4.3. нічні стрибки;
- 2.3.5. Інші види стрибків - під контролем кваліфікованого інструктора-парашутиста (тренера-парашутиста).

2.4. **КЛАС “D” - досвідчений парашутист**

2.4.1. ***Він повинен:***

- 2.4.1.1. володіти “Сертифікатом” парашутиста класу “C” з обраної дисципліни парашутного спорту;
- 2.4.1.2. виконати не менше **500** стрибків з парашутом у стані контрольованого вільного падіння;
- 2.4.1.3. знати теорію та стійко володіти навичками виконання стрибків з парашутом за програмою обраного ним різновиду парашутних дисциплін;
- 2.4.1.4. скласти екзамен зі знання вимог заходів безпеки при організації стрибків з парашутом, методики підготовки та виконання стрибків з парашутом за програмою обраного ним різновиду парашутних дисциплін;
- 2.4.1.5. показати в обраній дисципліні парашутного спорту на офіційних змаганнях, внесених до календарного плану ФПСУ, міжнародних змаганнях, або при спеціальному тестуванні ФПСУ, у всіх залікових стрибках:
 - 2.4.1.5.1. **в класичному парашутизмі:**
 - 2.4.1.5.1.1. ***у стрибках на точність приземлення*** - не менше 2-х приземлень в межах залікового виміру датчика автоматичної вимірювальної системи з 3-х поспіль залікових стрибків ***при спеціальному тестуванні***, або не менше **50%** приземлень в межах залікового виміру датчика автоматичної вимірювальної системи на офіційних змаганнях;
 - 2.4.1.5.1.2. ***в індивідуальних акробатичних стрибках*** - середній результат 2-х поспіль залікових стрибків не більше **10,0** сек. з урахуванням штрафів за техніку виконання;
 - 2.4.1.5.2. **у парашутній груповій акробатиці** - для групи з 4-х осіб середній результат 2-х поспіль залікових стрибків ***при спеціальному тестуванні***, або 2-х кращих стрибків на змаганнях - не менше **7,0** формацій;
 - 2.4.1.5.3. **у парашутній купольній акробатиці:**

- 2.4.1.5.3.1. *у стрибках з ротацією четвірки* - середній результат 2-х поспіль залікових стрибків *при спеціальному тестуванні*, або 2-х кращих стрибків на змаганнях - не менше **4,0** очок,
або
- 2.4.1.5.3.2. *у стрибках зі швидкісним побудуванням фігур вісімкою* - побудувати одну формацію з 8 куполів не більш, ніж за **120,0** секунд.
- 2.4.1.5.4. *у фріфлаї* – принаймні в одному з 2-х залікових стрибків продемонструвати вміння в *положенні “головою до землі”* у контрольований спосіб виконувати всі нижче вказані елементи у заданій послідовності з експертною оцінкою за кожен елемент не нижче, ніж 3,5 балів:
- 2.4.1.5.4.1. контрольоване відокремлення від літака;
- 2.4.1.5.4.2. стабільне падіння на одному рівні з партнером (оператором) ;
- 2.4.1.5.4.3. контрольовані спіралі на 360⁰ (праву *та* ліву);
- 2.4.1.5.4.4. контрольовані сальто (переднє *та* заднє);
- 2.4.1.5.4.5. контрольовані бочки (праву *та* ліву);
- 2.4.2. Парашутистам, які володіють “Сертифікатом” класу “D”, дозволяється укладати свої парашути і виконувати стрибки з парашутом за вправами обраної дисципліни парашутного спорту під особисту відповідальність.

3. Вимоги щодо проведення атестаційних стрибків та оцінки результатів

- 3.1. Атестаційні стрибки можуть проводитись на базі будь-якої авіаційної організації (спортивного клубу), що культивує парашутний спорт.
- 3.2. Організація стрибків з парашутом та контроль за дотриманням заходів безпеки при їх виконанні покладається безпосередньо на керівників авіаційних організацій (спортивних клубів), на базі яких проводяться атестаційні стрибки.
- 3.3. Оцінка атестаційних стрибків парашутистів проводиться згідно з правилами змагань з даної дисципліни парашутного спорту.
- 3.4. Офіційні залікові стрибки для отримання “Сертифіката” класів “А” та “В” засвідчуються протоколом за підписами інструктора-парашутиста (тренера), який проводив підготовку парашутиста, командира авіаланки парашутної підготовки (начальника парашутної служби) та особи, котрій ФПСУ надала відповідні повноваження у цьому регіоні/авіаційній організації/спортивному клубі з контролю за атестаційним процесом та підготовкою документів.
- 3.5. Оцінку офіційних залікових стрибків для атестації з метою отримання “Сертифіката” класу “С” та “D” проводить атестаційна група з 3-х суддів, один з яких повинен бути, принаймні, суддею 1-ї категорії. Атестаційна група підбирається з числа суддів, затверджених ЦПАК за поданням Комітету колегії суддів ФПСУ.
- 3.5.1. У разі, якщо при виконанні офіційних залікових стрибків з обраної дисципліни парашутного спорту були виконані атестаційні вимоги більш високого класу, то ці результати заліковуються для оформлення “Сертифіката” меншого класу за умови, що атестаційні вимоги не нижчі ніж ті, які вписані даним Положенням.
- 3.6. Контроль за роботою атестаційної групи покладається на Територіальну парашутну атестаційну комісію ФПСУ (ТПАК), або безпосередньо контролюється ЦПАК.
- 3.7. Всі видатки, пов’язані із залученням експертної групи/комісії для спеціального тестування парашутистів на місці проведення атестаційних стрибків, відшкодовуються організаціями, що проводить атестаційні стрибки.

- 3.8. Виконання атестаційних вимог з точності приземлення дозволяється суміщати з тестуванням парашутиста з індивідуальної, групової акробатики, фріфлаю, польотом в аеродинамічних комбінезонах.
- 3.9. Для отримання “Сертифіката” класу “С” з парашутної групової акробатики, послідовності визначаються жеребкуванням з переліку формацій без блоків.
- 3.9.1. Для отримання “Сертифіката” класу “D” з парашутної групової акробатики послідовності визначаються жеребкуванням з переліку формацій та блоків Правил змагань IPC FAI поточного року.
- 3.10. У разі неможливості з форс-мажорних обставин здійснення другого або третього стрибка поспіль для виконання атестаційних вимог “Сертифіката” класів “С”, “D” (невідповідність погодних умови, несправність відеокамери оператора, несправність літака і т. ін.), що засвідчено суддівським протоколом, дозволяється виконання другого або третього стрибка в інший час, але не більш, ніж протягом двох тижнів від початку тестування, за умови нового жеребкування послідовностей в парашутних груповій та купольній акробатиках.
- 3.11. Атестаційні стрибки з парашутних групової та купольної акробатики оцінюються відразу після виконання стрибка з контрольної суддівської відеокасети відеозйомки повітряного чи наземного відеооператора.
- 3.11.1. Перезапис відеозйомки атестаційного стрибка на електронний цифровий носій інформації здійснюється в присутності членів експертної комісії.
- 3.12. Результати атестаційних стрибків фіксуються протоколом, до протоколу обов’язково додаються протокол жеребкування послідовностей та схеми послідовного виконання формацій (блоків) кожної послідовності.
- 3.13. Електронні копії з оригіналів протоколів спеціального тестування разом із протоколами жеребкування, схемами та відеофайлами стрибків, схемами виконання формацій у кожній послідовності, відомостями про парашутистів (згідно встановленій формі Заявки-списку для участі у змаганнях), а також відомостями про склад атестаційної групи передаються до ЦПАК засобами електронної пошти.
- 3.14. У виключних випадках (вихід із ладу джерел живлення або відеовідтворюючої апаратури, тощо) відеофайли стрибків разом зі всіма супровідними матеріалами (електронні копії протоколів жеребкування послідовностей, схемами виконання формацій у кожній послідовності, Заявкою-списком парашутистів та відомостями про склад атестаційної комісії) передаються до ЦПАК.
- 3.14.1. Експертна оцінка може бути проведена призначеною ЦПАК атестаційна група в іншому складі.
- 3.15. ЦПАК має право перевірити оцінки атестаційної групи та оскаржити результат. В цьому випадку призначається спеціальна експертна комісія, склад якої затверджується Радою ФПСУ.
- 3.16. Рішення спеціальної експертної комісії, затвердженої рішенням Ради ФПСУ, є остаточним і оскарженню не підлягає.

4. Перехідні положення

- 4.1. “Сертифікати” класів “E”, “F” та “G”, що були видані раніше, вважаються почесними, та зберігають свою дію відповідно до вимог розділу I цього Положення.
- 4.2. Особам, які отримали Сертифікат парашутиста закордонного походження, які визнаються в Україні, на підставі їх особистого звернення рішенням Ради ФПСУ може бути виданий український “Сертифікат” відповідного класу за умови, якщо атестаційні вимоги для отримання Сертифіката іншої країни не нижчі, ніж ті, які вписані даним Положенням.